

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 1. 7. 2019
COM(2019) 294 final

2019/0140 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie vo Výbore OECD pre verejnú správu a v Rade OECD, pokiaľ ide o návrh odporúčania o boji proti nezákonnému obchodovaniu: zvýšenie transparentnosti v zónach voľného obchodu

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo Výbore OECD pre verejnú správu a v Rade OECD v súvislosti s plánovaným prijatím návrhu odporúčania o boji proti nezákonnému obchodovaniu: zvýšenie transparentnosti v zónach voľného obchodu.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Návrh odporúčania o boji proti nezákonnému obchodovaniu

Návrh odporúčania o boji proti nezákonnému obchodovaniu: zvýšenie transparentnosti v zónach voľného obchodu (ďalej len „návrh odporúčania“) vypracovala pracovná skupina OECD pre boj proti nezákonnému obchodu, čo je pomocný orgán fóra na vysokej úrovni o rizikách pri Výbore OECD pre verejnú správu, na základe šiestich rokov analýz a odborných konzultácií, v ktorých sa určili hlavné problémy, ktoré sú príčinou náchylnosti zón voľného obchodu na nezákonné obchodovanie.

Hlavným účelom návrhu odporúčania je zvýšiť transparentnosť v zónach voľného obchodu, aby sa zločineckým skupinám zabránilo v ich zneužívaní. Na tento účel sa v návrhu odporúčania požaduje, aby členské štáty OECD a štáty, ktoré nie sú členmi OECD: i) zabezpečili primeranú úroveň dohľadu a kontroly nad zónami voľného obchodu a ii) vyzvali prevádzkovateľov zón voľného obchodu, aby dodržiavali Kódex správania pre čisté zóny voľného obchodu, ktorý je uvedený v dodatku k návrhu odporúčania a tvorí jeho neoddeliteľnú súčasť.

V rámci prvého piliera sa v návrhu odporúčania opisujú oblasti, v ktorých sa zúčastnené krajiny vyzývajú, aby prijali ďalšie opatrenia, a to aj prostredníctvom medzinárodnej spolupráce, s cieľom zvýšiť monitorovanie a kontrolu zón voľného obchodu vo svojej právomoci. Medzi takéto opatrenia patrí právny rámec pre zóny voľného obchodu, ktorý príslušným orgánom umožňuje vykonávať účinné vyšetrovanie, prehliadky alebo kontroly na mieste a presadzovať platné zákazy a obmedzenia priamo v zónach voľného obchodu. Zámerom návrhu odporúčania je aj zvýšenie dostupnosti súhrnných štatistických údajov o tovare, ktorý prichádza do zóny voľného obchodu alebo ju opúšťa, na základe nomenklatúrneho zatriedenia tohto tovaru.

V rámci druhého piliera sa v návrhu odporúčania zúčastneným krajinám odporúča, aby prijali opatrenia, ktorých cieľom je motivovať prevádzkovateľov zón voľného obchodu, aby dobrovoľne dodržiavali kódex správania. Medzi tieto opatrenia môže patriť prísnejšia kontrola zásielok prichádzajúcich zo zón voľného obchodu, ktoré porušujú kódex. Súlad s kódexom sa bude posudzovať a monitorovať prostredníctvom mechanizmu, ktorý sa vypracuje po prijatí návrhu odporúčania. V praxi prinesie kódex správania to, že zóny voľného obchodu budú vykonávať dohľad nad hospodárskymi subjektmi, ktoré sú v nich usadené, že budú spolupracovať s colnými orgánmi a podporia dostupnosť informácií na účely vyšetrovaní. Cieľom je zvýšiť zodpovednosť a vytvoriť rovnaké podmienky s pozitívnym čistým výsledkom zníženia nezákonného obchodu.

2.2. Rada OECD a Výbor OECD pre verejnú správu

Rada OECD je rozhodovací orgán OECD. Skladá sa z jedného zástupcu za každú členskú krajinu a zástupcu Európskej komisie. Rada zasadá pravidelne na úrovni stálych predstaviteľov pri OECD a rozhodnutia sa prijímajú na základe konsenzu. Zasadnutiam

predsedá generálny tajomník OECD. Medzi členské krajiny OECD patrí 23 členských štátov Únie, ktoré tak majú právo hlasovať v Rade OECD. Únia nie je členom OECD, a preto nemá právo hlasovať pri prijímaní právnych aktov v Rade OECD. Výbor OECD pre verejnú správu funguje na základe poverenia udeleného Radou OECD. Hoci Európska komisia vo Výbore OECD pre verejnú správu a v Rade OECD vyjadruje pozíciu Únie založenú na tomto rozhodnutí Rady, pozíciu v mene Únie prijímú v súčinnosti členské štáty Únie, ktoré sú členskými krajinami OECD a ktoré využijú svoje hlasovacie práva.

2.3. Pripravovaný akt Rady OECD

Znenie návrhu odporúčania, ktoré nie je právne záväzným nástrojom OECD, bolo dokončené 29. marca 2019 riadiacim výborom pracovnej skupiny OECD pre boj proti nezákonnému obchodu a bolo predložené na diskusiu vo Výbore OECD pre verejnú správu na jeho zasadnutí 16. apríla 2019. Po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia Rady sa návrh odporúčania predloží Výboru OECD pre verejnú správu na schválenie prostredníctvom písomného postupu. Po schválení výborom sa návrh odporúčania postúpi na prijatie Rade OECD.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Únia zohráva aktívnu úlohu v boji proti nezákonnému obchodovaniu, a to aj prostredníctvom ustanovení, ktoré sa uvádzajú v Colnom kódexe Únie, a prostredníctvom pravidiel týkajúcich sa presadzovania práv duševného vlastníctva colnými orgánmi.

Množstvo krajín po celom svete v minulých desaťročiach zriaďovalo zóny voľného obchodu na povzbudenie hospodárskeho rozvoja. Tento vývoj však predbehol prijatie štandardov a právnych predpisov, ktorými sa v niektorých krajinách riadi účinný dohľad nad činnosťami v zónach voľného obchodu. V dôsledku toho zločinecké siete našli spôsoby, ako využívať nedostatky v oblasti dohľadu v niektorých zónach voľného obchodu, aby mohli pašovať alebo presmerovávať nedovolené výrobky na domáce trhy, zakladať zariadenia na výrobu falšovaného a pašovaného tovaru, prevážať nedovolený tovar a uľahčovať poskytovanie nedovolených služieb. V niektorých krajinách sa k zónam voľného obchodu pristupuje na všetky účely tak, akoby neboli súčasťou colného územia danej krajiny. V dôsledku toho prichádzajúci alebo odchádzajúci tovar v týchto zónach podlieha len minimálnym colným kontrolám.

V záujme riešenia týchto problémov Európska komisia úzko spolupracovala s pracovnou skupinou OECD pre boj proti nezákonnému obchodu na príprave usmernení, ktoré majú pomôcť vládam a tvorcom politik pri obmedzovaní nezákonného obchodovania vykonávaného prostredníctvom zón voľného obchodu a v rámci nich a pri odrádzaní od neho. Vo výslednom návrhu odporúčania sa stanovujú opatrenia na zvýšenie transparentnosti, na podporu legálneho a spravodlivého obchodu v zónach voľného obchodu a na zníženie ich atraktívnosti pre zločinecké skupiny, ktoré ich v súčasnosti využívajú.

So zreteľom na skutočnosť, že nezákonné obchodovanie má široké nepriaznivé hospodárske, sociálne, environmentálne a dokonca politické následky, podpora Únie pre prijatie návrhu odporúčania v Rade OECD vyšle silný pozitívny signál ostatným členom OECD, ako aj krajinám, ktoré nie sú členmi organizácie.

4. PRÁVNÝ ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody“. Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej zákonodarcom Únie.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Rada OECD je orgán zriadený na základe dohody, konkrétne na základe Dohovoru o OECD. Hoci Únia sama osebe nie je členom OECD, na zasadnutiach Rady OECD sa zúčastňuje zástupca Európskej komisie, ktorý vyjadruje pozície Únie. Pokiaľ ide o otázky, ktoré patria do právomoci Únie, jej pozícia sa vyjadrí na základe rozhodnutia Rady a v súčinnosti ju prijímú členské štáty Únie, ktoré sú členskými krajinami OECD a ktoré využijú svoje hlasovacie práva.

Návrh odporúčania, ktorý Rada OECD môže prijať po schválení vo Výbore OECD pre verejnú správu, môže ovplyvniť analýzy rizika, ktoré vykonávajú colné orgány členských štátov v súlade s nariadením (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie, v spojení s rámcom riadenia colných rizík. Dôvodom je to, že porušenie kódexu správania slúži ako ukazovateľ rizika, ktorý colné orgány členských štátov môžu použiť v rámci svojho priestoru na voľné uváženie na výber tovaru alebo hospodárskych subjektov na colnú kontrolu zásielok, ktoré pochádzajú z príslušnej zóny voľného obchodu alebo ňou prechádzali. Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa prijíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú spoločnej obchodnej politiky. Ako sa uvádza v jeho odseku 1, návrh odporúčania je koncipovaný tak, aby pomáhal vládam a tvorcom politík pri obmedzovaní nezákonného obchodovania vykonávaného prostredníctvom zón voľného obchodu a v rámci nich a pri odrádzaní od neho. Cieľom návrhu odporúčania je preto podpora a ochrana legitímneho obchodovania v zmysle článku 207 ZFEÚ.

4.3. Záver

Rozhodnutie Rady je preto založené na článku 207 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ potrebné na stanovenie pozície, ktorá sa má v mene Únie prijať vo Výbore OECD pre

verejnú správu a v Rade OECD. Hoci Európska komisia vo Výbore OECD pre verejnú správu a v Rade OECD vyjadruje pozíciu Únie založenú na tomto rozhodnutí Rady, pozíciu v mene Únie prijímú v súčinnosti členské štáty Únie, ktoré sú členskými krajinami OECD a ktoré využijú svoje hlasovacie práva.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie vo Výbore OECD pre verejnú správu a v Rade OECD, pokiaľ ide o návrh odporúčania o boji proti nezákonnému obchodovaniu: zvýšenie transparentnosti v zónach voľného obchodu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Medzinárodné normy v oblasti boja proti nezákonnému obchodovaniu sú zásadné pre celosvetovo rovnaké podmienky a pre podporu legitímneho obchodovania. Tieto normy by mali zahŕňať usmernenia, ktoré by vládam a tvorcom politik pomáhali v ich úsilí o obmedzenie nezákonného obchodovania vykonávaného prostredníctvom zón voľného obchodu a v rámci nich a pri odrádzaní od neho, ako napríklad usmernenia v návrhu odporúčania OECD o boji proti nezákonnému obchodovaniu: zvýšenie transparentnosti v zónach voľného obchodu (ďalej len „návrh odporúčania“).
- (2) V pracovnej skupine OECD pre boj proti nezákonnému obchodu, pomocnom orgáne fóra na vysokej úrovni o rizikách pri Výbore OECD pre verejnú správu, sa uskutočnili rozsiahle diskusie o návrhu odporúčania založené na šiestich rokoch analýz a odborných konzultácií, ktoré zahŕňali Svetovú colnú organizáciu (WCO) a Svetovú obchodnú organizáciu (WTO).
- (3) Návrh odporúčania sa má najskôr predložiť na schválenie Výboru OECD pre verejnú správu a potom na prijatie Rade OECD.
- (4) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo Výbore OECD pre verejnú správu a v Rade OECD v súlade s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ, keďže návrh odporúčania môže ovplyvniť analýzy rizika, ktoré vykonávajú colné orgány členských štátov v súlade s nariadením (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie, v spojení s rámcom riadenia colných rizík. Dôvodom je to, že porušenie kódexu správania slúži ako ukazovateľ rizika, ktorý colné orgány členských štátov môžu použiť v rámci svojho priestoru na voľné uváženie na výber tovaru alebo hospodárskych subjektov na colnú kontrolu zásielok, ktoré pochádzajú z príslušnej zóny voľného obchodu alebo ňou prechádzali. Nezákonné obchodovanie má široké nepriaznivé hospodárske, sociálne, environmentálne a dokonca politické následky a je nevyhnutné, aby Únia podporila prijatie návrhu odporúčania v Rade OECD.
- (5) Rada OECD je orgán zriadený na základe dohody, konkrétne na základe Dohovoru o OECD. Medzi členské krajiny OECD patrí 23 členských štátov Únie, ktoré majú hlasovacie právo v Rade OECD. Únia nie je členom OECD, a preto nemá právo hlasovať pri prijímaní právnych aktov v Rade OECD. Hoci Európska komisia vyjadruje pozíciu Únie vo Výbore pre verejnú správu OECD a v Rade OECD, členské

štáty Únie, ktoré sú členskými krajinami OECD, by mali v súčinnosti a v súlade s pozíciou Únie uplatniť svoje hlasovacie práva na zaujatie pozície v mene Únie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo Výbore OECD pre verejnú správu a v Rade OECD, pokiaľ ide o zvýšenie transparentnosti v zónach voľného obchodu, je založená na návrhu odporúčania o boji proti nezákonnému obchodovaniu: zvýšenie transparentnosti v zónach voľného obchodu, ktorý je priložený k tomuto rozhodnutiu.

Zástupcovia Únie vo Výbore OECD pre verejnú správu a v Rade OECD môžu dohodnúť menšie zmeny v návrhu odporúčania bez ďalšieho rozhodnutia Rady.

Článok 2

Pozíciu uvedenú v článku 1 prijímú v súčinnosti členské štáty Únie, ktoré sú členskými krajinami OECD.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*